

Sygn. akt VII U 157/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Protokolant: praktykant Katarzyna Andzo

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lipca 2016 r. w Warszawie

sprawy P. K. (1)

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego Oddział w O.

o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania P. K. (1)

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Oddział w O.

z dnia 24 listopada 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 157/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 listopada 2015 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy P. K. (1) umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 52.237,50 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że konieczność spłaty zadłużenia powstała na skutek niewywiązywania się przez wnioskodawcę z obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich dzieci, natomiast trudna sytuacja materialna rodzica nie zwalnia go z powyższego obowiązku. Uznając, że w sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki podyktowane sytuacją materialno-bytową wnioskodawcy - o których mowa w treści art. 68 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych - organ rentowy odmówił P. K. (1) umorzenia ww. należności. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że jak wynika z analizy dokumentacji zgromadzonej w sprawie, jedynym źródłem dochodu wnioskodawcy jest zasiłek stały wypłacany przez Ośrodek Pomocy Społecznej D. P. m.(...) W.. Zaznaczył, że na potwierdzenie okoliczności związanych ze swoją trudną sytuacją majątkową, wnioskodawca załączył wyłącznie niewiarygodną kopię decyzji z dnia 12 września 2013 r., wydanej przez Prezydenta m.(...) W. w przedmiocie przyznania na jego rzecz od dnia 01 września 2013 r. zasiłku stałego w wysokości 157,80 zł miesięcznie, jak również niewiarygodną kserokopię orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydanego na stałe, ze wskazaniem do pracy na stanowisku przystosowanym. Nie przedłożył natomiast oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym oraz o sytuacji materialnej wobec, czego nie wykazał,

czy jest właścicielem/współwłaścicielem nieruchomości, nie określił poszczególnych składników majątku ruchomego, będących jego własnością, a także stałych kosztów utrzymania, w tym również tych związanych z leczeniem. Po przeanalizowaniu całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca, co prawda nie jest w stanie jednorazowo spłacić swoich zobowiązań, jednakże nie przesądza to o trwałym braku możliwości spłaty istniejącego zadłużenia. Wobec powyższego organ rentowy uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu (decyzja z dnia 24 listopada 2015 r., nr: (...), k. 19-21, tom III a.r.).

Ubezpieczony P. K. (1) nie zgodził się z powyższą decyzją, podnosząc w odwołaniu z dnia 30 grudnia 2015 r., że znajduje się w ciężkiej sytuacji zdrowotnej i materialno-bytowej. Podkreślił, że jest osobą schorowaną z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i z tego powodu nie pracuje zawodowo. Nadmieniał, że jego jedynym źródłem utrzymania jest zasiłek stały otrzymywany z Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 200,00 zł, który to dochód nie pozwala mu na spłatę istniejącego zadłużenia. Wskazał także, że nie posiada żadnego majątku ruchomego, jak i nieruchomości, co czyni jego sytuację majątkową wyjątkowo trudną. Na tej podstawie wnioskodawca zwrócił się o zmianę zaskarżonej decyzji i umorzenie w stosunku do niego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (odwołanie z dnia 30 grudnia 2015 r. k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 stycznia 2016 r., **Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.** wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy ponownie powołał się na przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Podniósł, że sytuacja finansowa wnioskodawcy jest niewątpliwie trudna, aczkolwiek w jego ocenie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za umorzeniem zadłużenia. Powołując się na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, organ rentowy zaznaczył, że legitymowanie się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie odpowiada ani nie zawsze wyczerpuje pojęcie szczególnie uzasadnionego przypadku w rozumieniu art. 68 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli taki stopień niepełnosprawności nie prowadził do sądowo potwierdzonej obiektywnej i definitywnej utraty perspektyw możliwości zarobkowania i spłaty zadłużenia alimentacyjnego. Równocześnie, samo przeciwne subiektywne przekonanie skarżącego o braku zdolności do pracy oraz możliwości i realnych perspektyw uzyskania środków materialnych na spłatę własnego zadłużenia alimentacyjnego, które nie uzyskało potwierdzenia w postępowaniu sądowym, wyklucza umorzenie długu alimentacyjnego na podstawie nieuzasadnionego zarzutu naruszenia art. 68 ust. 1 ww. ustawy. W związku z powyższym, organ rentowy uznał, że brak jest podstaw do umorzenia, a tym samym do zaspokojenia roszczenia wnioskodawcy (odpowiedź na odwołanie z dnia 12 stycznia 2016 r. k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 25 stycznia 1999 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na rzecz małoletnich córek wnioskodawcy P. K. (1), tj. A. K. w kwocie po 250,00 zł miesięcznie, P. K. (2) w kwocie po 250,00 zł miesięcznie oraz I. K. w kwocie po 250,00 zł miesięcznie, poczynając od miesiąca stycznia 1999 r. w terminie do 10-dnia każdego miesiąca. Powyższa decyzja została wydana na podstawie wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy, X Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 18 listopada 1998 r. w sprawie o sygn. akt XRC 140/98, który zasądził od pozwanego P. K. (1) na rzecz małoletnich dzieci A. K., P. K. (2) i I. K., alimenty w kwocie po 250,00 zł miesięcznie na każde z dzieci, płatne z góry do 10-dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w wypadku zwłoki w płatności każdej raty do rąk małoletnich T. K., poczynając od dnia 20 stycznia 1998 r. Wskazane powyżej świadczenia były wypłacane przez organ rentowy na rzecz małoletnich z funduszu alimentacyjnego w zastępstwie zobowiązanego do alimentacji wnioskodawcy, albowiem w latach 1997-2002 wnioskodawca przebywał w Areszcie Śledczym w B., a następnie w latach 2003-2006 był osadzony w Zakładzie Karnym na terytorium Hiszpanii i nie uiszczal na rzecz uprawnionych żadnych kwot tytułem alimentacji. Następnie, na mocy decyzji z dnia 20 września 2002 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W., zaprzestał wypłaty ww. świadczenia na rzecz A. K. z powodu nie kontynuowania nauki przez pełnoletnią osobę uprawnioną w szkole (wyrok Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 18 listopada 1998 r. k. 4, decyzja z dnia 25 stycznia 1999 r, znak: (...) k. 8, pismo z dnia 27 sierpnia 2002 r. k. 47, decyzja z dnia 20 września 2002 r., znak: (...) k. 49, tom I a.r.).

Wyrokiem zaocznym z dnia 26 lutego 2003 r., Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, IX Wydział Rodzinny i Nieletnich, podwyższył alimenty zasądzone wyrokiem z dnia 18 listopada 1988 r. od pozwanego P. K. (1) na rzecz małoletnich córek P. i I. K. z łącznej kwoty 500,00 zł miesięcznie do łącznej kwoty 1.000,00 zł miesięcznie, tj. po 500,00 zł miesięcznie na rzecz każdej z uprawnionych, płatnych do rąk matki małoletnich T. K. do dnia 10 każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynawszy od dnia 17 września 2002 r. Na tej podstawie, decyzją z dnia 14 kwietnia 2003 r., znak: (...), organ rentowy podwyższył wysokość świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego do kwot po 500,00 zł na rzecz P. K. (2) i I. K. (wyrok zaoczny z dnia 26 lutego 2003 r. k. 64, decyzja z dnia 14 kwietnia 2003 r. k. 65, tom I a.r.).

Stan zadłużenia P. K. (1) z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 02 listopada 2015 r. wyniósł łącznie 52.237,50 zł, na którą to kwotę złożyła się należność główna łącznie z 5% opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu alimentacyjnego (notatka służbowa k. 10, wniosek wewnętrzny w sprawie umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego osobie zobowiązanej do alimentacji z dnia 19 października 2015 r. k. 14-18, tom III a.r.).

P. K. (1), urodzony w dniu (...), ma 63 lata. Odwołujący legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na stałe, wydanym przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. w dniu 23 sierpnia 2013 r. Od dnia 01 września 2013 r., wnioskodawca pobiera zasiłek stały z Ośrodka Pomocy Społecznej D. P. m.(...) W. w wysokości 157,80 zł miesięcznie, który został mu przyznany na mocy decyzji, nr: (...) z dnia 12 września 2013 r., wydanej przez Prezydenta m.(...) W.. W lipcu 1997 r. odwołujący wyjechał do pracy na terytorium Hiszpanii w charakterze mechanika samochodowego. Jednak już w grudniu 1997 r. P. K. (1) trafił do Aresztu Śledczego w B., gdzie przebywał do 2002 r., po czym w latach 2003-2006 był osadzony w Zakładzie Karnym w Hiszpanii. W trakcie pobytu w powyższych jednostkach penitencjarnych, odwołujący wykonywał pracę, z którego to tytułu otrzymywał wynagrodzenie wypłacane w walucie euro. Przed wyjazdem za granicę, odwołujący nie był nigdzie zatrudniony na stałe, podejmując się wyłącznie prac o charakterze dorywczym. Od 2000 r. wnioskodawca jest w separacji z żoną, z którą nadal formalnie pozostaje w związku małżeńskim. Po odbyciu kary pozbawienia wolności i powrocie do kraju w 2006 r., odwołujący przez okres dwóch lat wykonywał pracę, jako elektryk, gdyż w tym zawodzie ma ukończony specjalistyczny kurs. Obecnie zamieszkuje on wraz z żoną, jedną z córek i dwoma wnukami w lokalu socjalnym o powierzchni 40 m⁽²⁾, przyznany z Urzędu Gminy i z tego tytułu ponosi miesięczne opłaty w wysokości około 300,00 zł. Druga córka wnioskodawcy przebywa aktualnie w Irlandii, natomiast trzecia mieszka wraz z narzeczonym. Od momentu zakończenia poprzedniego stosunku pracy, który ustał wraz upływem okresu, na który była zawarta umowa o pracę, odwołujący nie pozostaje nigdzie zatrudniony z uwagi na trudności w znalezieniu nowej pracy na otwartym rynku pracy. Odwołujący ma problemy zdrowotne natury ortopedycznej i pulmonologicznej, jednak pomimo tego nie wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Nie jest również zarejestrowany w Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna, wychodząc z założenia, że z uwagi na powyższe schorzenia, jak również orzeczony stopień niepełnosprawności, żaden pracodawca nie zaproponuje mu zatrudnienia, albowiem taka sytuacja miała miejsce 4 lata wcześniej, kiedy otrzymał on ofertę pracy z Powiatowego Urzędu Pracy (zeznania odwołującego k. 24-27 a.s., postanowienie z dnia 12 września 2013 r. k. 3, tom III a.r.).

W dniu 19 października 2015 r. P. K. (1) wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z wnioskiem o umorzenie należności z likwidowanego funduszu alimentacyjnego. We wniosku wskazał, że jest osobą niepełnosprawną, nigdzie nie pracuje i otrzymuje zasiłek stały z Ośrodka Pomocy Społecznej D. P. m.(...) W. w wysokości 157,80 zł miesięcznie. Nadmienił, że niskie dochody, jakie osiąga z tego tytułu nie pozwalają mu na spłatę istniejącego zadłużenia. W związku z powyższym, wnioskodawca zwrócił się o umorzenie w stosunku do niego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wniosek z dnia 19 października 2015 r. k. 1-2, tom III a.r.).

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 listopada 2015 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy P. K. (1) umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej

kwocie 52.237,50 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że sytuacja finansowa wnioskodawcy jest niewątpliwie trudna, aczkolwiek w jego ocenie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za umorzeniem zadłużenia (decyzja z dnia 24 listopada 2015 r., nr: (...), k. 19-21, tom III a.r.).

Ustalenia stanu faktycznego, Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o akta rentowo-emerytalne odwołującego, jak również dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy oparł się także na wiarygodnych zeznaniach odwołującego P. K. (1) (k. 24-27 a.s.), które były logiczne i spójne, a nadto korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie P. K. (1) od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Oddział w O. z dnia 24 listopada 2015 r., nr: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W rozpoznawanej sprawie poza sporem było, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. dokonywał wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz małoletnich córek wnioskodawcy, do których alimentacji zobowiązany był skarżący. Należność główna wnioskodawcy z tytułu wypłaconych z funduszu alimentacyjnego świadczeń na rzecz uprawnionych córek P. K. (1) wraz z 5% opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu wyniosła na dzień wydania decyzji 52.237,50 zł.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 195) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko, której jest prowadzona egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

Analiza wskazanego unormowania prowadzi do wniosku, że decyzja likwidatora w przedmiocie umorzenia lub rozłożenia na raty należności funduszu alimentacyjnego ma charakter uznaniowy. Sąd w postępowaniu toczącym się na skutek odwołania od takiej uznaniowej decyzji organu rentowego zobowiązany jest badać nie tylko legalność swobodnego uznania, która jest oczywista na gruncie art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ale także jej celowościowy aspekt, przez pryzmat przesłanek określonych w tymże przepisie.

W świetle powołanego przepisu art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych stwierdzić należy, że umorzenie należności funduszu alimentacyjnego możliwe jest wyłącznie w szczególnie uzasadnionych wypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną danej osoby. Z uwagi na wyjątkowe zastosowanie tego przepisu nie można interpretować go rozszerzająco, to jest trzeba poprzestać wyłącznie na takich indywidualnych sytuacjach rodzinnych lub zdrowotnych wnioskującego, które z uwagi na nasilenie negatywnych zjawisk nie roszą nadziei na jakąkolwiek ich poprawę, a spłacenie wierzytelności nie jest możliwe. Należy bowiem podnieść, że w postępowaniu toczącym się na skutek odwołania od decyzji w przedmiocie umorzenia należności Sąd decyduje za wierzyciela, czy wymagalna i prawnie uzasadniona wierzytelność winna zostać umorzona lub rozłożona na raty. Dokonując tej oceny Sąd powinien mieć zatem na uwadze także interes wierzyciela, albowiem prawem wierzyciela jest żądać spełnienia zobowiązania, a podstawowym obowiązkiem dłużnika jest zobowiązanie to spełnić. Odstępstwo od tej zasady musi być wyjątkiem i może być uzasadnione wyłącznie wąsko rozumianymi, ustawowymi przesłankami sytuacji rodzinnej lub zdrowotnej dłużnika.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie brak jest podstaw do umorzenia zaległości z Funduszu Alimentacyjnego odwołującego P. K. (1). Sytuacja materialna skarżącego, w której znajduje się on w chwili obecnej nie jest wystarczająca do uznania, że zaległość na rzecz funduszu alimentacyjnego powinna być umorzona. Skarżący nie

nabył prawa do zasiłku dla bezrobotnych, albowiem wbrew przysługującym mu z tego tytułu uprawnieniom, nie podjął żadnych starań celem uzyskania statusu osoby bezrobotnej, rejestrując się w Powiatowym Urzędzie Pracy. Odwołujący nie pobiera również renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż pomimo zgłaszanych przez niego problemów zdrowotnych, które w jego ocenie uniemożliwiają mu podjęcie aktywności zawodowej, nie wystąpił on ze stosownym wnioskiem do organu rentowego. Pasywność odwołującego w poszukiwaniu zatrudnienia, bądź ubieganiu się o przyznanie określonego rodzaju świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazuje zatem na jego bierność w znalezieniu jakiegokolwiek dodatkowego źródła dochodu, które pozwoliłoby mu na spłatę istniejącego zadłużenia. Może być ono również wynikiem ogólnej postawy zniechęcenia i braku wiary w poprawę swojej sytuacji życiowej. Wnioskodawca ma zatem możliwość uzyskania stałego źródła dochodu, tym bardziej, że po opuszczeniu Zakładu Karnego i powrocie do kraju z Hiszpanii, przez okres dwóch lat pracował na stanowisku elektryka i w tym zawodzie ukończył nawet specjalistyczny kurs. W niedalekiej przyszłości, skarżący będzie mógł również wystąpić o przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego. Przy tym nie powinno budzić wątpliwości, że osoba, którą obciąża dług względem instytucji, która wykonywała zastępczo za wnioskodawcę podstawowy obowiązek łżenia na utrzymanie dziecka, powinna dołożyć wszelkich starań celem znalezienia zatrudnienia, po to, aby w pierwszej kolejności móc zaspokoić wierzyciela. Dodać także należy, że sytuacja finansowa wnioskodawcy nie jest równoznaczna z trwałą nieściągalnością zadłużenia, ponieważ z chwilą poprawy sytuacji materialnej może on przystąpić do uregulowania należności. Jak to powyżej wskazano o umorzeniu należności mogą stanowić bowiem jedynie takie negatywne zjawiska, które z uwagi na ich nasilenie nie roszą nadziei na jakąkolwiek ich poprawę i powodują, że spłacenie wierzytelności nie jest możliwe.

Poza sytuacją finansową wnioskodawcy, która zdaniem Sądu nie może prowadzić samoistnie do umorzenia należności, nie zachodziły również inne okoliczności mogące być zakwalifikowane, jako uzasadniające w sposób szczególny odstąpienie od żądania zwrotu kwot wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W szczególności nie uzasadniał tego ani stan zdrowia wnioskodawcy, ani wiek. Okoliczność, że wnioskodawca jest osobą z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności nie może być podstawą do uwzględnienia odwołania. Wnioskodawca nie jest bowiem całkowicie niezdolny do pracy i jak wynika z zebranego materiału dowodowego po odbyciu kary pozbawienia wolności podjął zatrudnienie. Także w trakcie pobytu w jednostkach penitencjarnych, odwołujący wykonywał pracę przez okres trzech lat. Fakt wykonywania przez skarżącego pracy na terenie Zakładu Karnego, jak również po jego opuszczeniu pokazuje zatem, że ubezpieczony jest w stanie wykonywać pracę. Odwołujący, który latami nie wywiązywał się z obowiązku alimentacyjnego, żadnym orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS, czy też Komisji Lekarskiej ZUS nie został uznany za niezdolnego do pracy. Nawet, jak wyjaśnił, nie starał się o takie orzeczenie, gdyż w ogóle nie starał się o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Zatem nie można uznać, że odwołujący jest w istotny sposób niezdolny do pracy. Tylko bowiem orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, czy też Komisji Lekarskiej ZUS uzasadnia przyjęcie, że dana osoba jest rzeczywiście choćby częściowo niezdolna do pracy. Należy więc uznać, że odwołujący w jakimś stopniu pracować może i uzyskane stąd środki finansowe może przeznaczyć na spłatę należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Zgodzić się bowiem trzeba z prezentowanym w tym zakresie stanowiskiem judykatury, czego wyrazem jest choćby wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 sierpnia 2006 r., (III AUa 581/06), że pominięcie tych wszystkich okoliczności i umorzenie zadłużenia w całości byłoby premiowaniem postawy odwołującego prezentowanej przez niego w przeszłości. Nie można bowiem zgodzić się z postawą zaniechania swoich podstawowych obowiązków rodzicielskich i społecznych, kiedy to osoba zainteresowana nie jest w stanie w należyty sposób usprawiedliwić swego wcześniejszego nagannego zachowania się. Trzeba podnieść, że uznanie żądania umorzenia należności wynikających z zadłużenia w funduszu alimentacyjnym byłoby sprzeczne ze zwykłym poczuciem sprawiedliwości i tym bardziej premiowaniem postaw nie zasługujących na uznanie społeczne. Inni obywatele, którzy ze swego obowiązku alimentacyjnego i w ogóle obowiązków rodzicielskich wywiązywali się należycie, mieliby duże poczucie niesprawiedliwości, gdyby odwołującemu się umorzono należności funduszu alimentacyjnego. Mimo bowiem nierzadko ciężkiej sytuacji materialnej, nie byli zastępowani przez państwo - poprzez fundusz alimentacyjny - ze spłatą swoich zobowiązań alimentacyjnych.

Wskazać również należy, że zarówno na etapie postępowania przed organem rentowym, jak również w toku postępowania sądowego, skarżący nie przedłożył żadnych dokumentów, wskazujących na to, że jego aktualny stan zdrowia nie pozwala mu na wykonywanie jakiegokolwiek pracy. Ponadto do wniosku o umorzenie należności

z likwidowanego funduszu alimentacyjnego, odwołujący nie załączył oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Tym samym odwołujący nie przedłożył żadnej dokumentacji, potwierdzającej swoją sytuację materialno-bytową, a to na nim w tym zakresie spoczywał ciężar wykazania, że znajduje się w wyjątkowej sytuacji życiowej, bytowej, zdrowotnej, która uzasadniałaby skorzystanie z dobrodziejstwa umorzenia należności z Funduszu Alimentacyjnego. Należy w tym miejscu z całą stanowczością wskazać, że proces cywilny, w tym także proces w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, jest procesem kontradyktoryjnym, co oznacza, że ciężar przeprowadzenia stosownego dowodu celem wykazania określonych powyżej okoliczności w postępowaniu sądowym obciąża ubezpieczonego zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., stosownie do której, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Strony są obowiązane więc wskazywać dowody dla stwierdzenia tych faktów (art. 232 k.p.c.). To one bowiem są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Sąd orzeka na podstawie twierdzeń i dowodów dostarczonych przez strony i tylko wyjątkowo, np. w sytuacji ewidentnej nieporadności strony, ma obowiązek prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Wszelkie zaniechania w zakresie inicjatywy dowodowej lub też inicjatywa, która nie prowadzi do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, muszą być ocenione negatywnie w świetle ciężącego na stronie obowiązku czynnego uczestniczenia w procesie z realizowaniem obowiązków dowodowych. Proces kontradyktoryjny wymaga bowiem od strony należytej dbałości o własne interesy, celem zwiększenia swych szans procesowych. W niniejszym postępowaniu skarżący temu obowiązkowi nie podołał i w ocenie Sądu nie przedłożył żadnych dowodów uzasadniających umorzenie należności względem Funduszu Alimentacyjnego.

Ponadto wskazać należy, że w świetle art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych istnieje możliwość zastosowania ulgi w spłacie należności w formie układu ratalnego na dogodnych dla wnioskodawcy warunkach, z której to możliwości odwołujący jednak nie chciał skorzystać, nie nadsyłając żądanych przez organ rentowy dokumentów, obrazujących jego sytuację materialno-bytową.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie P. K. (1), jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

(...)

M.St.